

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS**

**S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ**

Valmierā 2018.gada 4.janvārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese Solveiga Pone,

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pamatojoties uz pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „VIVA TRADE” pieteikumu par Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2017.gada 2.jūnija lēmuma Nr.15-pk „Lēmums patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā” atcelšanu,

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā 2017.gada 3.jūlijā saņemts pieteicējas pieteikums. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2017.gada 5.jūlija lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420244417.

[2] Lietā konstatējami turpmāk minētie apstākļi.

[2.1] Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – Centrs) pēc savas iniciatīvas, tai skaitā pamatojoties uz personu iesniegumiem, ir veicis pieteicējas īstenotās komercprakses, slēdzot distances līgumus ar patērētājiem par pieteicējas interneta vietnēs <http://www.mobile.lv> un <http://rigashop.lv> piedāvāto preču iegādi un, pildot noslēgtos distances līgumus, atbilstības Negodīgas konkurences aizlieguma likuma un citu patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām izvērtēšanu (*sk.lietas 74.lapu*)

[2.1] Centrs 2017.gada 2.jūnijā ir pieņēmis lēmumu Nr.15-pk (turpmāk – pārsūdzētais lēmums), ar kuru nolemts uzlikt pieteicējai pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi, kā arī uzlikt pieteicējai soda naudu 15000 *euro* apmērā (*sk. lietas 34.-46.lapu*).

[3] Pieteicēja uzskata, ka pārsūdzētais lēmums ir nepamatots un nesamērīgs turpmāk norādīto argumentu un apsvērumu dēļ.

[3.1] Pieteicēja atzīst, ka, kopumā izvērtējot, pārkāpumi ir bijuši, taču nepiekrīt, ka konkrētajos apstākļos pieteicējas pārkāpums rada būtisku ietekmi uz patērētāju kolektīvajām interesēm. Centrs patērētāju maldināšanu ir secinājis tikai no atsevišķu patērētāju sūdzībām, kuru apjoms aptver tikai nelielu daļu no kopējiem pieteicējas izpildītajiem pasūtījumiem konkrētā laika posmā. Minētais neliecina par sistēmiskumu, bet tikai par atsevišķiem kļūmīgiem gadījumiem. Turklāt ne visas patērētāju sūdzības ir uzskatāmas par pamatotām, un no pārsūdzētā lēmuma nevar secināt patērētāju sūdzību pamatotības izvērtējumu. Tāpēc svarīgi bija izvērtēt gan patērētāju sūdzību pamatotību, gan skaidrot pieteicējas rīcību strīdus situācijas atrisināšanai katras atsevišķas sūdzības gadījumā.

[3.2] Pieteicēja ir novērsusi pārkāpumus interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> attiecībā uz novecojušu informāciju par atteikuma tiesībām un nodrošinājusi iespēju patērētājiem saglabāt distances līguma noteikumus. Tomēr no pārsūdzētā lēmuma neizriet, ka Centrs pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, 2017.gada 30.maija un 31.maija pārbaudes ietvaros, būtu pārbaudījis arī šādus apstākļus.

[3.3] Pieteicēja nepiekrīt, ka nav sadarbojusies ar Centru konkrētās lietas apstākļu noskaidrošanai un nav veikusi nepieciešamos pasākumus, lai izbeigtu minētās komercprakses īstenošanu, jo, kā liecina pieteicējas pārstāvja elektroniskā sarakste ar Centra darbiniekiem (D.Riekstiņu, L.Teteri, K.Ceriņu, A.Romanovsku), pieteicēja ir aktīvi sadarbojusies gan lietas apstākļu noskaidrošanā, gan nepieciešamo pasākumu veikšanā. Vienlaikus pieteicēja norāda uz to, ka pieteicējas juridiskās adreses kastīte uz laiku bija palikusi bez uzraudzības un kontroles pieteicējas pārstāvja un viņa tēva slimības dēļ.

[3.4] Pieteicēja uzskata, ka Centrs nav veicis pamatotu un motivētu konstatēto pārkāpumu izvērtējumu saistībā ar pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem apstākļiem, bet gan tikai deklarātīvi paudis viedokli par konstatēto pārkāpumu atbilstību negodīgas komercprakses īstenošanas kritērijiem saistībā ar pārsūdzētajā lēmumā minētajām normatīvā regulējuma tiesību normām. Proti, no pārsūdzētā lēmuma nav redzams, kā tieši informācija par atteikuma tiesībām, kas pamatota ar tobrīd spēkā neesošiem normatīvajiem aktiem, kā arī fakts, ka interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> nebija nodrošināta iespēja saglabāt piedāvātos distances līgumus un pienācīga informācija par sūdzību izskatīšanas un ārpusietas strīdu risināšanas kārtību, no seku viedokļa būtu varējusi būtiski negatīvi ietekmēt patērētāja ekonomisko rīcību – nepieņemt lēmumu iegādāties piedāvāto preci tā vietā, lai izvēlētos to pirkt. Tāpat no pārsūdzētā lēmuma nav redzams, kā tieši fakts, ka interneta vietnē <http://www.moblive.lv> (interneta vietnē <http://www.rigashop.lv> šāds pārkāpums konstatēts nepamatoti) izmantotā pasūtījuma pabeigšanas „poga” apzīmēta ar „Apstiprināt pasūtījumu”, nevis „Pirkt”, varētu loģiski pamatoti maldināt vidusmēra patērētāju par nepieciešamību veikt samaksu par veikto pasūtījumu, ja turpmākās darbības, nospiežot šo „pogu”, ir saistītas ar

samaksas veikšanu pasūtītajam pieejamā veidā, no kuras vidusmēra patērētājs, kurš nevēlas maksāt par pasūtījumu, var viņam pieejamā veidā atteikties veikt maksājumu, tādējādi atsakoties no pasūtījuma.

[3.5] Pieteicēja nepiekrīt, ka soda nauda motivēs pieteicēju izbeigt pārkāpumu un savā turpmākajā komercpraksē nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izdarīšanu, jo, lai arī Centra soda naudas apmēra aprēķins formāli atbilst pārsūdzētā lēmuma pamatojumam un Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.²panta pirmajā daļā noteiktajam ierobežojumam, pārsūdzētais lēmums šajā daļā neatbilst Centra norādei par pārsūdzētā lēmuma atbilstību pieteicējas mantiskā stāvokļa izvērtējumam, jo no Centra izvērtējumam izmantotā pieteicējas gada pārskata par 2016.gadu ir skaidri redzams, ka blakus pārskatā fiksētajam pieteicējas neto apgrozījumam 732 384 *euro* ir fiksētas pārdoto preču iegādes izmaksas 697 365 *euro* un pieteicējas bruto peļņa 35 019 *euro*, no kuras vēl tika atskaitītas pārdošanas izmaksas 15 890 *euro* un administrācijas izmaksas 24 862 *euro*, kas nozīmē, ka soda nauda jebkādā apmērā nevar pieteicēju motivēt, jo soda naudas piemērošana jebkādā apmērā pieteicējas ieskatā radītu pamatotu pieteicējas maksātnespējas pazīmi Maksātnespējas likuma izpratnē. Tāpat pieteicēja nepiekrīt, ka pieteicējas izdarītais pārkāpums ir vērtējams kā smags patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums. Pieteicēja uzskata, ka pārkāpuma smagums ir saistīts ar tā ilgstošo raksturu, neņemot vērā un nevērtējot pieteicējas centienus rast risinājumus katrai no jauna ienākušai patērētāju sūdzībai, kā tas redzams no pieteicējas pārstāvja sarakstes.

[4] Centrs tiesā iesniegtajā paskaidrojumā norāda, ka neatzīst pieteicējas pieteikumu, pamatojoties uz turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Konkrētajā gadījumā pieteicējas īstenotā komercprakse interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> un tās ietekme uz patērētāju kolektīvajām interesēm tika vērtēta, pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.panta pirmās daļas 1.punktu un pēc patērētāju iesniegumu/sūdzību saņemšanas. Vērtējot pieteicējas komercpraksi, tika ņemti vērā ne tikai Centrā saņemtajās patērētāju sūdzībās minētie fakti par pieteicējas rīcību, bet arī interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> publicētā un patērētājiem pieejamā informācija. Kā jau secināts pārsūdzētajā lēmumā, laika periodā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.maijam Centrā ir saņemtas 33 patērētāju sūdzības par neizpildītiem preču pasūtījumiem, nepiegādāto pasūtījumu maksas neatmaksāšanu patērētājiem un pieteicējas neapmierinošo komunikāciju ar patērētājiem (nav iespējams sazināties ar pieteicēju). Saņemtās daudzās patērētāju sūdzības par pieteicējas rīcību jau faktiski apliecina to, ka pieteicējas rīcība skar ne tikai individuālu patērētāju, bet daudzus patērētājus. Turklāt jāņem vērā, ka interneta vietnes <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> ir brīvi pieejamas plašam patērētāju lokam. Līdz ar to Centram bija pietiekams pamats uzskatīt, ka pieteicējas darbībās ir saskatāms patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums, kas varētu radīt būtiski negatīvu ietekmi uz patērētāju ekonomisko rīcību, radot iespējamu kaitējumu vai zaudējumus ne tikai atsevišķiem patērētājiem, bet arī patērētāju kopumam (patērētāju kolektīvajām interesēm).

[4.2] Centrs nepiekrīt pieteicējas norādītajam, ka pārkāpumi ir novērsti, jo pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas Centrs veica pārbaudi interneta vietnēs <http://www.moblive.lv>

un <http://www.rigashop.lv>, kuras laikā konstatēja, ka interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> joprojām nav novērstas visas neatbilstības, uz kurām tika norādīts pieteicējai pirms pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas, tajā skaitā arī neatbilstības attiecībā uz aktuālo normatīvajos aktos noteikto atteikuma tiesību izmantošanas kārtību un atteikuma tiesību apjomu, kā arī iespēju patērētājiem saglabāt interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> piedāvātos distances līguma noteikumus. Minētajā pārbaudē konstatētie apstākļi ir fiksēti 2017.gada 31.maija aktā Nr.PTUK-17/2.

[4.3] Konkrētajā gadījumā tiek vērtēta pieteicējas sadarbība ar Centru patērētāju kolektīvās interešu pārkāpumu lietas ietvaros, nevis pieteicējas rīcība, tostarp pieteicējas elektroniskā sarakste ar pieteikumā minētajiem Centra darbiniekiem saistībā ar atsevišķu individuālo strīdu risināšanu. Kā norādīts pārsūdzētā lēmuma 12.punktā, pieteicēja, īstenojot komercpraksi interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv>, nav sniegusi atbildes uz Centra pieprasīto informāciju. Līdz ar to ir pietiekams pamats uzskatīt, ka pieteicēja nav sadarbojusies ar Centru konkrētās lietas apstākļu noskaidrošanā, kā arī nav veikusi visus nepieciešamos pasākumus, lai izbeigtu minētās negodīgās komercprakses īstenošanu. Turklāt no lietas materiāliem secināms, ka pieteicēja nenodrošina korespondences saņemšanu tās juridiskajā adresē Žagatu ielā 24-36, Rīgā, LV-1084. Par minēto situāciju Centrs ir informējis arī Uzņēmumu reģistru, nosūtot 2017.gada 2.jūnija vēstuli Nr.3.2.-1/3672/K-17.

[4.4] Pārsūdzētajā lēmumā ir pietiekami konkrēti un juridiski pamatoti skaidrots, kādas sekas var radīt tajā konstatētie pārkāpumi, tāpēc Centrs nepiekrīt, ka pārsūdzētajā lēmumā ir tikai deklaratīvi pausts viedoklis par konstatētajiem pieteicējas pārkāpumiem interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv>.

Attiecībā uz pieteicējas argumentu par pasūtījuma pabeigšanas „poga”, Centrs atkārtoti vērš uzmanību uz to, ka Ministru kabineta 2014.gada 20.maija noteikumu Nr.255 „Noteikumi par distances līgumu” (turpmāk – Noteikumi Nr.255) 13.punkts nosaka, ka pārdevējam ir pienākums nodrošināt, ka patērētājs, veicot pasūtījumu, sniedz skaidru apliecinājumu tam, ka „pasūtījums ietver pienākumu veikt samaksu”. Ja, veicot pasūtījumu, patērētājam ir jānospiež „poga” vai jāveic cita līdzīga darbība, to apzīmē viegli saprotamā veidā ar vārdiem „pasūtījums ar pienākumu maksāt” vai izmantojot „citu līdzīga veida nepārprotamu norādi par patērētāja pienākumu veikt samaksu”. Ja pārdevējs neievēro minēto prasību, līgums vai pasūtījums nav saistošs patērētājam. No pārsūdzētā lēmumu 5.3. un 6.punkta izriet, ka konkrētās lietas ietvaros ir konstatēts, ka pasūtījuma noformēšanas pabeigšanai un nosūtīšanai interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> tiek izmantota „poga”, kura apzīmēta ar nosaukumu „Apstiprināt pasūtījumu”. Centra ieskatā interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv> sniegtā informācija un „pogas” noformējums skaidri nenorāda uz patērētāja brīdināšanu par uzņemšanos veikt samaksas pienākumu, un līdz ar to pieteicēja, neizpildot Noteikumu Nr.255 13.punktā norādīto pienākumu, ir īstenojusi Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 6.pantā minēto profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi.

[4.5] Pieņemot pārsūdzēto lēmumu, tika ņemti vērā Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.²panta otrajā daļā uzskaitītie nosacījumi. Kā norādīts pārsūdzētā lēmuma 12.punktā, lēmums par soda naudas uzlikšanu un tās apmēru pieņemts, ņemot vērā to, ka konkrētā

pieteicējas īstenotā komercprakse ir atzīstama par negodīgu, šīs komercprakses raksturu un būtību, kā arī apstākli, ka Centrs joprojām saņēma patērētāju sūdzības par pieteicējas rīcību, un pieteicējas īstenotā komercprakse ir vai varētu būt saistībā ar būtiskiem patērētājam radītiem zaudējumiem. Nosakot soda naudas apmēru, Centrs ievēroja Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.²panta pirmajā daļā noteikto, ka uzraudzības iestāde ir tiesīga par negodīgu komercpraksi uzlikt komercprakses īstenotājam soda naudu līdz 10 procentiem no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā 100 000 *euro*. Soda naudas apmērs ir nosakāms samērīgs ar izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā komercprakses īstenotāja veiktos pasākumus pārkāpuma novēršanai un zaudējumu atlīdzināšanai.

Ņemot vērā, ka pieteicēja neiesniedza Centra pieprasīto pēdējā finanšu gada neto apgrozījumu, Centrs ņēma vērā tā rīcībā esošo pieteicējas pēdējā (2016.gada) apstiprinātā gada pārskatā norādītos datus, proti, pieteicējas neto apgrozījumu 2016.gadā 732 384 *euro*. Konkrētās lietas ietvaros, veicot normatīvajos aktos noteiktās uzraudzības darbības, Centrs nav guvis pierādījumus, kas liecinātu par pieteicējas maksātspējas pazīmēm.

Konkrētās lietas ietvaros, ievērojot pārkāpuma apjomu, raksturu, ilgumu, radīto ietekmi, pieteicējas lomu pārkāpumā, pārsūdzētajā lēmumā analizētos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, pieteicējas atbildību, kā arī mantisko stāvokli, bija pamats secināt, ka pieteicējas nodarītais pārkāpums ir vērtējams kā smags pārkāpums. Tādejādi, ņemot vērā piemērotās soda naudas mērķi, kopējais soda naudas apmērs tika noteikts 15 000 *euro*, kas uzskatāms par samērīgu soda naudas apmēru, ņemot vērā pieteicējas izdarīto pārkāpumu. Turklāt procentos noteiktais soda naudas apmērs ir 2,04% no pieteicējas 2016.gada apgrozījuma.

[5] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 112.¹ panta pirmo un ceturto daļu administratīvās lietas izskatīšana notiek rakstveida procesā bez tiesas sēdes, ja vien par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā tiesas sēdē tiesu nav lūdzis pieteicējs, trešā persona vai šā likuma 29.pantā minētais tiesību subjekts.

Izskatāmajā lietā pieteicēja nav lūgusi lietas izskatīšanu mutvārdu procesā tiesas sēdē, līdz ar to lieta izskatīta rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[7] Ar mērķi nodrošināt patērētāju tiesību un ekonomisko interešu aizsardzību Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta pirmajā daļā ir noteikts aizliegums komercprakses īstenotājam veikt negodīgu komercpraksi.

Par komercpraksi Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma izpratnē ir uzskatāma darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam. Savukārt komercprakses īstenotājs minētā likuma izpratnē ir jebkura fiziska vai juridiska persona, kas savas saimnieciskās vai

profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenošanas vārdā vai uzdevumā (Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 1.panta pirmā daļa).

Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 4.panta otro daļu komercprakse ir negodīga, ja iestāties vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) tā neatbilst profesionālajai rūpībai un būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas patērētāju grupas vidusmēra pārstāvja ekonomisko rīcību attiecībā uz precī vai pakalpojumu, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar;

2) tā ir maldinoša;

3) tā ir agresīva.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja ir komercprakses īstenošanas Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma izpratnē un tai ir saistošs likumā noteiktais negodīgas komercprakses aizliegums.

Pārsūdzētajā lēmumā atzīts, ka pieteicēja īsteno patērētāju maldinošu un profesionālai rūpībai neatbilstošu komercpraksi, kuras ietvaros:

1) patērētāji tiek maldināti par aktuālo normatīvajos aktos noteikto atteikuma tiesību izmantošanas kārtību, tai skaitā patērētājiem netiek nodrošināta Noteikumu Nr.255 pielikuma B daļai atbilstoša atteikuma veidlapa;

2) patērētājiem nav iespēja saglabāt distances līguma noteikumus;

3) patērētājiem tiek noklusēta informācija par sūdzību izskatīšanas un ārpustiesas strīdu risināšanas kārtību;

4) pasūtījuma noformēšanas pabeigšanai un nosūtīšanai izmantotās „pogas” noformējumā vai pie tās patērētāji skaidri netiek brīdināti par uzņemšanos veikt samaksas pienākumu;

5) patērētājiem tiek piedāvātas un pārdotas preces, kuru piegādi pieteicēja apsolītajā termiņā nevar nodrošināt;

6) patērētājiem netiek sniegta patiesa informācija par patērētāju pasūtīto un pasūtāmo preču piegādes termiņiem;

7) patērētājiem netiek sniegta patiesa informācija par patērētāju samaksātās pirkuma maksas atmaksāšanu gadījumos, kad patērētāja pasūtīto precī pieteicēja nepiegādā, vai gadījumos, kad patērētāji izmanto atteikuma tiesības;

8) netiek ievēroti normatīvajos aktos noteiktie patērētāju samaksātās naudas summas atmaksas termiņi, kad patērētājs izmanto atteikuma tiesības;

9) patērētājam netiek nodrošināti tādi saziņas līdzekļi, kuri izmantojami, lai patērētāji ātri un efektīvi varētu sazināties ar pieteicēju.

[8] Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu distances līgums ir patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja vienošanās, ko tie noslēguši, vienlaikus neatrodoties vienā un tajā pašā vietā, bet līdz līguma slēgšanas brīdim un līguma slēgšanas brīdī izmantojot vienu vai vairākus distances saziņas līdzekļus, kā arī organizētu preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas shēmu.

Lietā nav strīda par to, ka pieteicēja īsteno komercpraksi, piedāvājot patērētājiem ar distances līguma starpniecību iegādāties preces interneta vietnēs <http://www.moblive.lv> un <http://www.rigashop.lv>.

[9] Pirms distances līguma noslēgšanas sniedzamās un līgumā ietveramās informācijas saturs, tās sniegšanas kārtība, šā likuma 12.pantā paredzēto atteikuma tiesību īstenošanas termiņi un kārtība, patērētāja un pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja tiesības un pienākumi atteikuma tiesību izmantošanas gadījumā, kā arī atteikuma veidlapas paraugs un izņēmumi attiecībā uz atteikuma tiesību izmantošanu, pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 10.panta otro daļu ir noteikti Noteikumos Nr.255.

[10] Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktu komercpraksi uzskata par maldinošu, kas izpaužas kā maldinoša noklusēšana, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta trešās daļas 5.punktu, ja komercprakses īstenošanas izmantotajai komerciālās saziņas formai piemērotā veidā piedāvā patērētājam iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu un norāda preces vai pakalpojuma īpašības un cenu, tādējādi dodot iespēju patērētājam veikt pirkumu (turpmāk — uzaicinājums veikt pirkumu), par būtisku uzskatāma informācija par atteikuma un citām līguma izbeigšanas tiesībām.

[11] Saskaņā ar Noteikumu Nr.255 5.punkta 5.10.apakšpunktu pirms patērētājs ir uzņēmies distances līguma saistības vai piekritis piedāvājumam, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs skaidri un saprotami sniedz patērētājam informāciju par atteikuma tiesību izmantošanas nosacījumiem, termiņu un kārtību, kā arī šo noteikumu pielikuma B daļā iekļauto atteikuma veidlapu.

Centra 2017.gada 24.aprīlī sastādītajā aktā Nr.PTUK-17/1 par pieteicējai veikto pārbaudi iepriekš minētajās interneta vietnēs 2017.gada 21.aprīlī un 2017.gada 24.aprīlī konstatēts, ka vietnēs informācija par atteikuma tiesībām ir izvietota atbilstoši Ministru kabineta 2002.gada 28.maija noteikumu Nr.207 „Noteikumi par distances līgumu” (turpmāk – Noteikumi Nr.207), kas bija spēkā līdz 2014.gada 12.jūnijam, prasībām, proti, pieteicēja vietnēs nav nodrošinājusi Noteikumu Nr.255 pielikuma B daļai atbilstošu veidlapu, ko apliecina aktam pievienotās izdrukas no interneta vietnēm (*sk.lietas 80.-92.lapu*). Pieteicēja nav izpildījusi Noteikumu Nr.255 5.punkta 5.10.apakšpunkta prasības, tādējādi noklusējot informāciju, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu un kas atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta trešās daļas 5.punktam ir uzskatāma par būtisku informāciju. Šāda komercprakse atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktam ir uzskatāma par maldinošu komercpraksi.

[12] Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktu komercpraksi uzskata par maldinošu, kas izpaužas kā maldinošas darbības, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis, ja komercprakses ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.

Tiesiskais regulējums un attiecīgi arī patērētājam sniedzamā informācija par atteikuma tiesībām Noteikumos Nr.255 ir noteikta atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 25.oktobra direktīvas 2011/83/ES par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK. Dokuments attiecas uz EEZ, prasībām, kas atšķiras no iepriekš Noteikumos Nr.207 noteiktajām (ir grozīti un papildināti noteikumi attiecībā par atteikuma tiesību apjomu un to izmantošanas kārtību). Tādējādi pieteicēja, sniedzot interneta vietnēs informāciju par atteikuma tiesībām atbilstoši Noteikumiem Nr.207, ir maldinājusi patērētājus par atteikuma tiesību izmantošanas kārtību un apjomu, kas varēja būtiski negatīvi ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību – patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis.

Šāda komercprakse atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktam ir uzskatāma par maldinošu komercpraksi.

[13] Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 6.pantu komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārārtītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.

Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 7.panta pirmajā daļā noteikts, ka pakalpojuma sniedzēja pienākums ir nodrošināt, lai pakalpojuma saņēmēji var iepazīties ar līguma noteikumiem, kā arī tos saglabāt.

Centrs pārsūdzētajā lēmumā konstatējis, ka vietnēs piedāvāto distances līguma noteikumus nav iespējams saglabāt. Par minēto apstākli lietā nav strīda.

Iespēja saglabāt līguma noteikums nodrošina patērētājam iespēju izmantot un aizsargāt savas tiesības saistībā ar noslēgto distances līgumu. Tādēļ, nenodrošinot patērētājam iespēju saglabāt līguma noteikumus, iespēja patērētājam pilnvērtīgi izmantot savas tiesības vai savu tiesību aizsardzību var kļūt apgrūtināša vai pat neiespējama. Tādēļ Centrs pamatoti ir atzinis, ka šādas iespējas nenodrošināšana varēja būtiski negatīvi ietekmēt patērētāja ekonomiskās intereses un līdz ar to pamatoti atzinis, ka pieteicēja tādējādi ir īstenojusi profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi.

[14] Saskaņā ar Noteikumu Nr.255 5.22.apakšpunktu pirms patērētājs ir uzņēmies distances līguma saistības vai piekritis piedāvājumam, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs

skaidri un saprotami sniedz patērētājam informāciju par ārpustiesas sūdzību izskatīšanas un atlīdzības iespējām un veidu, kā tām piekļūt.

Centrs pieteicējas interneta vietņu pārbaudē ir konstatējis, ka vietnēs nav sniegta informācija par atteikuma tiesībām. Minēto apliecina 2017.gada 24.aprīļa akts Nr.PTUK-17/1 un tam pievienotās izdrukas no vietnēm (sk. lietas 79.-92.lapu). Par minēto faktu lietā nav strīda.

Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta trešās daļas 4.punktu informācija par sūdzību izskatīšanas kārtību ir atzīstama par būtisku informāciju. Informācijas par atteikuma tiesībām nesniegšana varēja ietekmēt vidusmēra patērētāja lēmumu saistībā ar darījumu (vidusmēra patērētājs pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis).

Tādēļ atzīstams, ka informācijas nesniegšana patērētājam par atteikuma tiesībām ir atzīstama par maldinošu noklusēšanu Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta pirmās daļas izpratnē un attiecīgi ir uzskatāma par maldinošu komercpraksi.

[15] Noteikumu Nr.255 13.punktā noteikts, ka pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nodrošina, ka patērētājs, veicot pasūtījumu, sniedz skaidru apliecinājumu tam, ka pasūtījums ietver pienākumu veikt samaksu. Ja, veicot pasūtījumu, patērētājam ir jānospiež poga vai jāveic cita līdzīga darbība, to apzīmē viegli saprotamā veidā ar vārdiem „pasūtījums ar pienākumu maksāt” vai izmantojot citu līdzīga veida nepārprotamu norādi par patērētāja pienākumu veikt samaksu. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs neievēro šajā punktā noteikto, līgums vai pasūtījums nav saistošs patērētājam. Tādējādi likumdevējs atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2011.gada 25.oktobra Direktīvas 2011/83/ES (2011. gada 25. oktobris) par patērētāju tiesībām un ar ko groza Padomes Direktīvu 93/13/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 1999/44/EK un atceļ Padomes Direktīvu 85/577/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 97/7/EK 8.panta 2.punkta prasībām ir noteicis, ka informācija par samaksas pienākumu ir būtisks noteikums, kas ietekmē distances līguma spēkā esību.

Centrs pieteicējas interneta vietņu pārbaudē ir konstatējis, ka, veicot pasūtījumu, patērētājam ir jānospiež poga „Apstiprināt pasūtījumu”, nesniedzot norādes par patērētāja pienākumu veikt samaksu (ka nospiežot šo pogu patērētājs uzņemas veikt samaksas pienākumu). Turklāt pretēji pieteicēja pieteikumā minētajiem iebildumiem, skaidras norādes par samaksas pienākuma uzņemšanos neseko arī turpmākajās darbībās.

Noteikumu Nr.255 13.punktā noteiktā pienākuma neizpilde varēja būtiski negatīvi ietekmēt patērētāja ekonomisko rīcību, patērētāji pieņēma vai varēja pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmuši. Tādēļ atzīstams, ka Centrs pārsūdzētajā lēmumā pamatoti secinājis, ka pieteicēja, nesniedzot skaidras norādes par patērētāja pienākumu veikt samaksu, atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 6.pantam ir īstenojusi negodīgu komercpraksi.

[16] Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 30.panta otro daļu, ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs nav izpildījis pienākumu piegādāt precī noteiktajā termiņā, par kuru ir bijusi vienošanās ar patērētāju, vai šā panta pirmajā daļā noteiktajā termiņā, patērētājs pieprasa,

lai pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs piegādā precī apstākļiem atbilstošā papildu termiņā. Ja pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs papildu termiņā precī nepiegādā, patērētājs ir tiesīgs vienpusēji atkāpties no līguma. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 30.panta septītajā daļā ir noteikts pienākums pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam bez nepamatotas kavēšanās atmaksāt patērētājam visas saskaņā ar līgumu patērētāja samaksātās naudas summas gadījumā, ja patērētājs vienpusēji atkāpjas no līguma saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 30.pantā noteikto.

Turklāt atbilstoši Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 12.panta pirmajai daļai patērētājs var noteiktā termiņā izmantot atteikuma tiesības un, nesniedzot nekādu pamatojumu, atkāpties no distances līguma. Bet pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 12.panta sesto daļu bez nepamatotas kavēšanās, bet ne vēlāk kā 14 dienu laikā no dienas, kad saņemta informāciju par patērētāja lēmumu atkāpties no līguma, ir jāatmaksā patērētājam viņa samaksāto naudas summu, tajā skaitā patērētāja samaksātos piegādes izdevumus.

No lietas materiāliem konstatējams, ka laika posmā no 2016.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 31.janvārim Centrā ir saņemti 18 patērētāju iesniegumi, kuros pamatā ir sūdzības par to, ka prece netiek piegādāta noteiktajā termiņā un patērētājam, izmantojot atteikuma tiesības, nauda nav atgriezta. Papildus minētajiem iesniegumiem par pieteicējas īstenoto komercpraksi patērētāji ir vērsušies Centrā arī ar elektroniskām, mutiskām (telefoniski un klātienē) sūdzībām, tostarp par preces nepiegādāšanu patērētājiem. Centra Patērētāju konsultāciju un sūdzību departamenta juriskonsultes Dienesta ziņojumā norādīts, ka no 2016.gada sākuma līdz 2017.gada 31.janvārim ir sniegtas 45 šādas konsultācijas. Minētos faktus apliecina Patērētāju konsultāciju un sūdzību departamenta juriskonsultes 2017.gada 1.februāra Dienesta ziņojums, izdruka par Centrā saņemtajām patērētāju sūdzībām, kā arī lietā iesniegtie patērētāju iesniegumi (*sk. lietas 54.-72.lapu*). Sūdzības par šādu pieteicējas saistību nepildīšanu no patērētājiem ir saņemts arī pēc šīs administratīvās lietas ierosināšanas iestādē, proti, no 2017.gada 24.aprīļa akta Nr.PTUK-17/1 konstatējams, ka no 2017.gada 1.februāra līdz akta sastādīšanas brīdim Centrā ir saņemti vēl septiņi patērētāju iesniegumi ar sūdzībām par pieteicējas nepiegādātajām patērētāju pasūtītajām precēm un neatmaksātajām naudas summām par nepiegādātajām precēm. Minēto faktu apliecina izdruka par Centrā saņemtajām iesniegumiem un lietā iesniegtie patērētāju iesniegumi (*sk. lietas 93.-99.lapu*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst par pamatotu pārsūdzētajā lēmumā Centra izdarīto secinājumu, ka pieteicējas rīcība, patērētājiem nepiegādājot precī un, pastāvot apstākļiem, kad patērētāji bija tiesīgi vienpusēji atkāpties no distances līguma, nepamatoti neatmaksājot par precī samaksātās naudas summas, būtiski negatīvi ietekmē patērētāju ekonomiskās intereses, radot patērētājiem zaudējumus. Tādēļ šāda pieteicējas īstenotā komercprakse atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 6.pantam ir atzīstama par profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi un attiecīgi par negodīgu komercpraksi.

[17] Pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzīts, ka no šā sprieduma 16.punktā konstatētajiem apstākļiem izriet, ka pieteicēja ir maldinājusi patērētājus par piedāvātajām precēm un to piegādi,

kā arī par patērētāju atteikuma tiesībām, kas atzīstama par negodīgu komercpraksi arī atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 9.panta pirmās daļas 1.punktam.

[18] Saskaņā ar Informācijas sabiedrības pakalpojumu likuma 4.panta 2.punktu pakalpojuma sniedzējam uzskatāmi, tieši un pastāvīgi pieejamā veidā jāsniedz pakalpojuma sniedzēja kontaktinformācija, kas nodrošina iespēju ātri sazināties tiešā veidā, ieskaitot elektroniskā pasta adresi.

Analoģiskas prasības attiecībā par distances līgumā iekļaujamo informāciju ir noteiktas arī Noteikumu Nr.255 5.punkta 5.3.apakšpunktu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.255 5.punkta 5.3.apakšpunktu pirms patērētājs ir uzņēmis distances līguma saistības vai piekritis piedāvājumam, pārdevējs vai pakalpojuma sniedzējs skaidri un saprotami sniedz patērētājam šādu informāciju par pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja juridisko adresi un, ja tādi saziņas līdzekļi ir, tālruna, faksa numuru un elektroniskā pasta adresi, lai patērētājs varētu ātri un efektīvi sazināties ar pārdevēju vai pakalpojuma sniedzēju.

Izvērtējot lietā iesniegtos patērētāju iesniegumus, konstatējams, ka vairāki no tiem satur norādi par to, ka uz pieteicējas interneta vietnēs norādītajiem tālruna numuriem pieteicēja neatbild, ar šiem saziņas līdzekļiem ar pieteicēju nav iespējams sazināties (*sk. patērētāju iesniegumus lietas 61., 67., 68., 69., 71., 72., 94.lapā*).

Pieteicēja, interneta vietnēs sniedzot informāciju par saziņas līdzekli – tālruna numuru, vienlaicīgi nenodrošinot, ka ar šo sakaru līdzekli patērētājs var sazināties ar pieteicēju, ir sniegusi patērētājiem maldinošu informāciju, kā arī īstenojusi profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi, kas būtiski negatīvi ietekmēja vai varēja ietekmēt patērētāju ekonomisko interesi, pieņemot lēmumus par rīcību saistībā ar darījumu, kā arī realizējot savas līgumiskās un normatīvajos aktos noteiktās tiesības.

Tādējādi pārsūdzētajā lēmumā pamatoti atzīts, ka pieteicējas rīcība, nenodrošinot saziņas iespēju pa interneta vietnēs norādītajiem saziņas līdzekļiem – tālruniem, atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 6.pantam un 9.panta pirmās daļas 1.punktam, ir atzīstama par negodīgu komercpraksi – profesionālajai rūpībai neatbilstošu un maldinošu komercpraksi.

[19] Pieteicēja arguments, ka pārsūdzētajā lēmumā nav izvērtēta konstatēto pārkāpumu būtiskā negatīvā ietekme uz patērētāja ekonomisko rīcību pieņemot lēmumu saistībā ar darījumu, atzīstams par nepamatotu.

Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 7.panta pirmajā daļā noteikts, ka par patērētāja ekonomisko rīcību būtiski negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski mazina patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

Par patērētāja pieņemtu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 7.panta otro daļu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums:

- 1) iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības;
- 2) par to, kādā veidā un ar kādiem noteikumiem iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu;

3) samaksāt preces vai pakalpojuma cenu pa daļām vai kopumā;

4) paturēt preci, pieņemt pakalpojumu vai izmantot iespēju īstenot savas likumīgās vai līgumiskās patērētāja tiesības.

Tādēļ, ka to pamatoti norādījis Centrs pārsūdzētajā lēmumā, pietiek vien, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu vai atturēties no šādas rīcības, kā arī pieņem lēmumu iegādāties to uz konkrētiem noteikumiem, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas, piemēram, uzsāk preces vai pakalpojuma iegādes darbības, slēdzot distances līgumu, un konkrētā patērētāja rīcība jau ir atzīstama par komercprakses sekām, kuras ietvaros var tikt ietekmēta patērētāja ekonomiskā rīcība.

[20] Saskaņā ar Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.panta astoto daļu, ja uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem:

1) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām;

2) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi;

3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama;

4) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu publicēt attiecīgajai komercpraktei atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norādīta labotā informācija, atsaucot negodīgo komercpraksi;

5) uzliek naudas sodu šā likuma 15.² pantā noteiktajā kārtībā;

6) nosaka par labas prakses kodeksu atbildīgajai personai pienākumu izdarīt labojumus kodeksā, lai novērstu negodīgu komercpraksi.

Izvērtējot pārsūdzēto lēmumu, tiesa secina, ka Centrs atbilstoši Administratīvā procesa likuma 66.panta pirmās daļas prasībām ir izdarījis lietderības apsvērumus un pamatoti atzinis, ka izskatāmajā gadījumā ir izdodams lēmums, piemērojot Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu. Proti, Centrs pamatoti ir secinājis, ka pieteicējas pieļautie pārkāpumi ir būtiski, jo pieteicējas īstenotā komercprakse ir adresēta daudziem patērētājiem, tie rada un var radīt apdraudējumu ar likumu aizsargātajām patērētāju kolektīvajām ekonomiskajām interesēm. Lietas izskatīšana laikā līdz 2017.gada 31.maijam Centrā joprojām tika saņemti patērētāju iesniegumi. Proti, no 2017.gada 24.aprīļa līdz 2017.gada 31.maijam, kad Centrs ir sastādījis aktu Nr.PTUK-7/2 par atkārtoti veiktajām pārbaudēm, Centrā ir saņemti 8 patērētāju iesniegumi, kuros patērētāji sūdzas par to, ka pieteicēja nepiegādā patērētāju pasūtītās preces, neveic pienācīgu noslēgto līgumu izpildi, neatmaksā par pasūtītajām, bet nepiegādātajām precēm patērētāju veiktās pirkumu maksas. Minēto faktu apliecina izdruka par Centrā iesniegtajiem patērētāju iesniegumiem, kā arī lietā iesniegtie iesniegumi, kas Centrā saņemti iepriekš minētajā laika periodā (*sk. lietas 120.-128.lapu*).

Minētajā atkārtotajā pieteicējas interneta vietņu pārbaudē konstatēts, ka lietas izskatīšanas laikā pieteicēja nav novērsusi trūkumus, proti, pārbaudē konstatēts, ka vietnēs joprojām

informācija par atteikuma tiesībām ir ietverta, pamatojoties uz spēkā neesošiem Noteikumiem Nr.207, vietnēs nav izvietota atteikuma tiesību veidlapa, netiek nodrošināta iespēja saglabāt distances līguma noteikumus, nav sniegta informācija par sūdzību izskatīšanas kārtību un ārpustiesas sūdzību izskatīšanas kārtību (*sk. lietas 105.-119.lapu*).

[21] Pieteicēja pieteikumā norāda, ka Centrā saņemtie iesniegumi par pieteicējas īstenoto komercpraksi aptver vien 0,19% no kopējo izpildīto patērētāju pasūtījumiem, kas pieteicējas ieskatā dod pamatu apšaubīt būtisku ietekmi uz ar likumu aizsargātajām patērētāju kolektīvajām interesēm.

Tiesa, izvērtējot pieteicējas argumentu, vispirms vēlas norādīt uz apstākli, ka lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu pieteicējas saistību godprātīgu izpildi pieteicējas minētajos 99,81% pasūtījumu gadījumos, par kuriem Centrā nav saņemti rakstveida iesniegumi. Turklāt, kā konstatēts iepriekš šā sprieduma 16.punktā, papildus rakstveida iesniegumiem Centrā regulāri tika saņemtas arī elektroniski un mutvārdu (telefoniski un klātienē iestādē) iesniegumi ar sūdzībām par pieteicējas īstenoto komercpraksi. Iepriekš aplūkoto patērētāju sūdzību apjoms viennozīmīgi liecina par pārkāpumu sistemātiskumu un attiecīgi patērētāju kolektīvo interešu pārkāpumu. Papildus jāņem vērā, ka gadījumos, kad patērētāji vērsušies Centrā ar rakstveida iesniegumu, patērētāju sūdzību risināšanā patērētājiem pozitīvs risinājums ir rasts mazāk kā 50% gadījumos (patērētājiem pozitīvs risinājums ir rasts 16 gadījumos, *sk. lietas 54., 79., 105.lapu*).

Tādēļ pieteicējas minētie aprēķini nekādā ziņā nevar atspēkot lietā konstatēto un atzīto, ka izskatāmajā gadījumā pieteicējas darbībās ir saskatāms patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums, kas varētu radīt būtisku negatīvu ietekmi uz patērētāju ekonomisko rīcību un radīt kaitējumu vai zaudējumus ne tikai atsevišķiem patērētājiem, bet patērētāju kopumam.

[22] Tiesa atzīst, ka pieteicējas minētajam argumentam un iesniegtajiem pierādījumiem par pieteicējas ieskatā attaisnojošiem iemesliem, neatbildot uz Centra sūtītajām vēstulēm (sadarbības trūkumu), izskatāmajā gadījumā nav ietekmējošas nozīmes, jo pārsūdzētā lēmuma pamatojums ir balstīts uz pieteicējas īstenotās komercprakses izvērtējumu un konstatēto pārkāpumu novēršanu. Turklāt norādāms, ka komercsabiedrības juridiskā adrese saskaņā ar Komerclikuma 139.panta pirmo daļu kapitālsabiedrības juridiskā adrese ir adrese, kurā atrodas sabiedrības vadība (sabiedrības sēdekļis), tādēļ pieteicējas arguments attiecībā par ārkārtas apstākļiem saistībā ar juridisko adresi (tēva, kura dzīvesvietā reģistrēta pieteicējas juridiskā adrese, veselības problēmas) konkrētā laika periodā nekādā ziņā nevar tikt uzskatīts par attaisnojošu iemeslu administratīvajā procesā iestādē sākotnēji iztrūkstošajai sadarbībai ar Centru.

[23] Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.² panta pirmajā daļā noteikts, ka uzraudzības iestāde ir tiesīga par negodīgu komercpraksi uzlikt komercprakses īstenotājam soda naudu līdz 10 procentiem no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā 100 000 *euro*. Soda naudas apmērs ir nosakāms samērīgs ar izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā

komercprakses īstenotāja veiktos pasākumus pārkāpuma novēršanai un zaudējumu atlīdzināšanai.

Minētā panta otrajā daļā noteikts, ka uzraudzības iestāde, pieņemot lēmumu par soda naudas uzlikšanu un tās apmēru, ņem vērā šādus apstākļus, kā arī izvērtē, vai pastāv šādi nosacījumi:

1) pieļautā pārkāpuma raksturs un ilgums, pārkāpuma radītā ietekme (zaudējumi patērētājiem), pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpēja loma pārkāpumā un pārkāpuma apjoms;

2) komercprakses īstenotājs līdz lēmuma pieņemšanas dienai ir atlīdzinājis vai sācis atlīdzināt patērētājiem nodarītos zaudējumus;

3) pārkāpums pārtraukts pēc komercprakses īstenotāja iniciatīvas;

4) komercprakses īstenotājs negodīgas komercprakses aizlieguma pārkāpumu izdarījis atkārtoti pēdējo divu gadu laikā, un tas konstatēts ar Uzraudzības iestādes lēmumu vai rakstveida apņemšanos;

5) komercprakses īstenotājs nav izpildījis rakstveida apņemšanos;

6) komercprakses īstenotājs ir kavējis lietas izskatīšanu vai slēpis izdarīto pārkāpumu.

Izvērtējot pārsūdzēto lēmumu, tiesa atzīst, ka Centrs, nosakot pieteicējai piemērojamās soda naudas apmēru, ir ņēmis vērā Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.² panta otrajā daļā minētos apstākļus, ciktāl tie attiecināmi uz izskatāmo gadījumu.

Pieteicējai piemērojamais naudas soda apmērs ir noteikts atbilstoši Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 15.² panta pirmajā daļā noteiktajām prasībām 2,04% apmērā no pieteicējas 2016.gada neto apgrozījuma (pēdējais apstiprinātais Centra rīcībā esošais gada pārskats uz pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdi).

Attiecībā par pieteicēja argumentu, ka nosakot piemērojamo naudas soda apmēru Centrs nav ņēmis vērā pieteicēja izmaksas un attiecīgi naudas soda ietekmi uz pieteicējas maksātspēju, norādāms, ka likumdevējs, likumā paredzot naudas sodu noteikt līdz 10% tieši no negodīgas komercprakses īstenotāja pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, šādu soda apmēra noteikšanas principu ir atzinis par samērīgu.

Ņemot vērā iepriekš aplūkotos pārkāpuma apstākļus, tostarp tā apjomu, raksturu, ilgumu, pieteicējas rīcību pārkāpuma novēršanā, pārkāpuma ietekmi uz pasūtītāju interesēm, tiesa atzīst, ka šāds soda naudas apmērs ir samērīgs un atbilstošs pieteicējas izdarītajam pārkāpumam.

[24] Apkopojot iepriekš minēto un izvērtējot pārsūdzēto lēmumu kopumā tiesa secina, ka pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu, bet pieteicējas pieteikums ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Viva Trade” pieteikumu par Patērētāju tiesību aizsardzības centra 2017.gada 2.jūnija lēmuma Nr.15-pk „Lēmums patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā” atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese

(paraksts)

S.Pone

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese _____ S.Pone

Valmierā 2018.gada 4.janvārī